Додаток до „Буковини“.

Ч. 27. Чернівці, дня 1. (14.) липня 1905. Рік VIII.

РУСКА РАДА

Народна ґазета.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

Вороги руского народу з черновецкої консисториї дали наказ попам-ромунїзаторам по руских селах, аби збирали темних людий, особливо епітропів церковних, котрі мають відтак прийти поклонити ся митрополитови. Таким способом хоче митрополит через своїх послушників показати сьвітови, що він має віру і пошану у руского народа, аби тим ослабити обурене, яке висказало єму руске народне віче.

Отже митрополитови не доста тих безчисленних кривд, які заподїває день-в-день рускому народови, він — проповідник миру — хоче ще пустити брата на брата і роз'єднати Русинів!

Завзиваємо проте руский нарід зі всїх сїл, щоби пильнував добре сї ворожі заходи і дав нам про них зараз знати, бо треба буде в той сам день, коли митрополитові послушники спровадять темних людий до резиденциї, зібрати ся тисячам сьвідомого руского народу, аби гідно звеличати параду, якої захотїло ся митрополитови, а якої єму певно більше не захоче ся!

Краєвий банок.

Вже 1-го липня 1905 розпочав краєвий банок свою дїяльність. Зараз рухнули ся наші люди по касах пожичкових і щадничих та жадають від того банку таких річий, що треба би якогось чуда, аби всї ті бажаня сповнити. Сполучених в союзї руских хлїборобских спілок на Буковинї кас є до тепер 108. Всї ті каси разом зажадали від „Селяньскої Каси“ пожичок на суму несповна 5 мілїонів корон. Тимчасом „Селяньска Каса“ має всего на всего кредиту в краєвім банку 600.000, отже лишень осьму часть тої суми, якої потребують наші каси.

Краєвий банок, розуміє ся, не може від разу мати такої суми гроший для кас. І такої великої суми нашим людям від райфайзенок і не треба, бо є ще иньші способи, аби наші люди ті гроші таки дістали. Про се зараз будемо говорити. Скажемо насамперед, що робить тепер краєвий банок.

Краєвий банок перебрав, а властиво відкупив цїлий бувший поземельно-кредитовий заклад (Bukowinaer Boden-Kredit-Anstalt) і провадить, розуміє ся, всї дїла викупленого банку. По трохи перебирає краєвий банок і такі справи, які є его задачею. Але всеї своєї задачі від разу він сповнити не може. Бо відки би взяли ся ті гроші? А тут є такі люди, що не думають про те, що якось треба передше роздобути потрібних гроший. Вони гадають собі так: ага, вчера повстав краєвий банок, через ніч сплодив гроші, а сегодня вже роздає. Таж треба мати якийсь розум у голові і чейже не трудно буде відгадати, що воно в сьвітї так не дїє ся, аби робили ся якісь чуда.

За якийсь час, як усе буде полагоджено, „Селяньска Каса“ розішле своїм членам докладне пояснене про те, що має робити краєвий банок і що мають знов

люди робити, аби дістати в нїм потрібних пожичок.

На тепер скажемо, що є двоякий кредит. Люди потрібують гроший приміром на то, аби купити кавалок землї. За пожичку має ручити земля. Сей кредит називаємо кредитом гіпотечним. І такий кредит дає краєвий банок просто людям через посередництво кас і то на 30, 40 або на 50 років на сплату. Від сих гіпотечних пожичок платить ся 4% і ½% на адмінїстрацию так, що всїх коштів припадає від 100 К — 4½ К. Тепер хто бере пожичку, кажім, на 30 лїт, то має все ратами до 30 років єї сплатити а банок не має права жадати від него, аби він зараз або скорше єї сплатив. Лишень, як би хто не платив точно на речинець, в такім разї краєвий банок має право зажадати, аби довжник сплатив від разу всї гроші, а як нї, то продати ґрунт. Тому треба тримати ся точно речинців сплати.

Але довжник має право весь свій довг і скорше сплатити, як зможе в 2, в 3 роки, або як там вже випаде.

Як хто хоче дістати з краєвого банку таку пожичку, нехай постарає ся о аркушик посїданя (Grundbesitzbogen) і витяг з книг ґрунтових (Grundbuchsauszug). З тими двома письмами нехай прийде до старшини каси райфайзеньскої в селї а вона, назбиравши кілька таких подань, де мусить бути сказано, кілько хто жадає собі пожичити, пішле їх до „Селяньскої Каси“ в Чернівцях. Трудити ся до Черновець не треба, бо нїчого не з'орудуєте більше, як в селї. Треба потім чекати, аж доки до каси в селї прийде відповідь, чи ухвалено дати пожичку і в якій сумі. Иньших письм, писаних ріжними покут ними писарями банок краєвий не приймає. Лиш через касу в селї треба подавати ся. За якийсь час каси дістануть потрібні друки (формулярі).

Окрім сего гіпотечного кредиту є ще кредит, що его звуть особистим кредитом. Наприклад треба комусь гроший на закупно худоби на вихов, не стало пашї, треба купити, або на иньші такі видатки, то на се дає просто райфайзеньска каса пожички на короткий речинець на пів року, на рік, на два.

В союзї руских хлїборобских спілок „Селяньска Каса“ є тепер 108 кас а кредиту маємо всего 600.000 К. Тож нехай каси райфайзеньскі застосують ся до сего і нехай не дають гроший на землю або на сплату таких довгів, що їх затягнули довжники на землю, але нехай поучують членів про гіпотечний кредит. Райфайзеньскі каси дають пожички на короткий речинець яко кредит особистий, а банок краєвий дає через посередництво кас гіпотечний кредит.

СОНЦЕ.

Здає ми ся що в пропасти десь сонце загріло,
Що нам вільно відкопати наших дїдів цїло.

Скрізь по селах люди не сплять, а в єдно копають,
Хоч глїбоко, а все знайдуть — вни то добре [знають.

В нас на Руси вже повсюди закладають „Січи“,
Єднають ся в товариства, як найменьші дїти.

Вни віщують в своїм серци сю благодать божу,
Котра може всїм подати честь, славу й множу!

Ой нам жалко, для тих ганьба, що десь якісь [кажуть,
Що то пусті товариства, для чого ся вяжуть.

Се не пусте, братя милї, вни добре не знають,
Вни вчити ся через гордість людей ся встидають!

Не встидаймось, братя милї, вряд до „Січи“ [стати,
Стидаймо ся впивати ся та пяними спати.

Бо то пяний не гадає доброго зробити —
Тільки вкрасти, рабувати щей без причини бити.

Тота коршма — то є пропасть від цїлого сьвіта!
В нїй утратиш майно своє і щасливі лїта!

Тож за коршму, за то встидно, там великі страти,
Ще до того запирають до Йванової хати!

Та по судах, в кримінал ах, скрізь людий набито,
Що ся взяли до піяньства, безвстидно, завзято.

В „Січи“ в рядї нам не стидно і перед ким будь [стати,
Бо „Січ“, братя, всїх голубить і єднає як рідная [мати.

А як будемо гуртуватись та Бога благати,
То Господь Бог допоможе — всего будем мати.

Революция на цілій лінії.

Одержавши в Констанції живність і вуголь виплив „Потемкин“ на повне море. Ту забрав він троха вугля і живности з одного грецкого торговельного корабля і виставив єму правосильний квіт до российского правительства. Також пару иньших кораблів стрічав „Потемкин“ на мори і брав від них живність. Вкінци доплив він до Теодозиї і зажадав там вугля і живности. Рада громадска ухвалила єму дати живність, щоб не наразити ся на бомбардоване міста, яким грозив „Потемкин“. В виду сего „Потемкин“ вислав лодку з 7 матрозами, щоб они згадані річи привезли. Та тоді козаки кинули ся стріляти на надпливаючих і убили двох; решта виратувала ся. Відтак комендант міста казав забрати ся мешканцям за місто, сподіваючи ся бомбардациї. Та „Потемкин“ не бомбардував міста, бо єму була шкода бідних людий і від'їхав із Теодозиї та поїхав до Констанци, де, не маючи живности і не могучи викликати загального бунту фльоти чорноморскої, піддав ся румуньским властям. Матрози висїли на беріг, де їх власти приняли зичливо і розділили частями по кількох містах. Серед Румунів завязав ся комітет, який збирає гроші для дезертирів, щоб могли виїхати за границю. Рівночасно правительство поручило всім пограничним урядникам, щоби улекшувати дезертирам виїзд за границю. Корабель і касу, в якій находить ся 800.000 корон король румуньский видав назад царови. Невдовзї по здачі „Потемкина“ приплили до Констанци два иньші российскі кораблї і заявили, що они приїхали в погоні за „Потемкином“. Та могли вже лише забрати з собою порожний корабель, бо матрози вже були в Румунії. Так скінчила ся істория з „Потемкином“, яка показала в цілій наготї гниль і порохно чиновничого царства, де чиновники (урядники) є панами населеня, не підлягаючими его контролї — де они можуть робити, що їм подобає ся.

Тимчасом революция в Росиї йде далї своєю дорогою. В Одесї товпа революционерів напала на касарнї, де були увязнені матрози з „Побєдоносца“, котрі збунтували ся були і яких мали засудити на смерть. Товпа знищила касарнї і випустила матрозів. Крім сего видала революцийна партия відозву, в якій пише, що єсли правительство покарає збунтованих вояків смертию, то они висадять в воздух усї правительственні будинки. Так само кипить революция в багатьох иньших містах Росиї а особливо на Кавказї. Здає ся, що уже недалекий день, коли нарід в Росиї вибє ся з під самодержавного ярма та стане сам порядкувати свої справи, заміняючи нинїшних чиновників-панів на чиновників, які би служили народови і памятали, що табака для носа, а не ніс для табаки.

Та найбільше нещасте грозить однак российскому народови від голоду. Страшна посуха, яка тепер панує в Росиї, знищила засїви, так що на великих просторах царства нема що і думати про жнива. Крім того багато поля стоїть необробленого, бо в дома лишили ся лише немічні старцї, жінки та дїти, а самий цьвіт народу — самі робітники — тепер на війнї. Для того то вже нинї в богатьох селах Росиї вибухли бунти жінок, котрі домагають ся від правительства чоловіків та хлїба.

Сходїм же ся, любім же ся, ми одної мати!
Не даймо ся врагам лютим на вік збиткувати!

Бо враг лютий із нас жиє, із нас користає,
На нас хитрі сїти кладе, з нас ся насьміває.

Йдїм до „Січи“ невтомимо, як до рідної долї,
Котра би нас ратувала із сїтий неволї.

Як бим' братя товариші сходили ся в купу,
Не ссалиб з нас крівцю живу всякі вражі круки.

Як будемо щирим серцем у „Січ“ приставати,
Що нам доси бракувало всего будем мати.

Подаймо си рука в руку, удармо ся в груди,
А нам Господь допоможе, що й з нас будуть люди.

Стефан Лефирович.

Чорногузи — Вижниця.

Шануймо самі себе!

(Письмо надіслане).

Кілько то писало ся по наших книжках й ґазетах, кілько то наговорило ся по всіляких вічах, по читальнях тай поміж собою, щоби ми шанували самі себе, то і нас шанувати-муть — а однак усе надармо.

Послухайте, що я вам розповім.

Іду я в дни св. Петра і Павла до соборної церкви в Чернівцях на богослужене, дивлю ся — і очам своїм не можу дати віри.

Перед церквою стоїть поліцай в службі а якийсь старший уже селянин, йдучи до церкви, кланяє ся єму в пояс, здіймає капелюх із голови і... цїлує єго (т. є. поліцая) в руку.

По менї аж мороз перейшов. Що се може значити, — думаю. Поліцай ще молодий, селянин сей міг би бути єму батьком, а він єго цїлує в руку, як якого великого свого добродія. Заціка̂влений, приступаю я до сего поліцая і питаю ся єго, чого хотів від него той селянин.

„Та нїчого, — відповів він, — тільки питав ся, чи вже зачало ся богослужене“.

— А за що він вас цїлував в руку? — питаюсь.

„Або я знаю?“ — відповів. — „Та то наші мужики все так роблять. Чоловік нераз навіть обігнати ся не може“.

— Зле — думаю.

По богослуженю, жду я перед церквою та глядаю того селянина. Дивлюсь добре між людий тай таки найшов єго.

— Добрий день, батьку! — кажу.

„Добрий день!“

— А що, гарне богослужене? — питаю, розпочинаючи розмову.

„Та гарне. Церква красна, велика, багато панотцїв та й сам владика є. Біда лише, що по волоски правлять, а то чоловік нїчого не розуміє“.

Ідемо так разом а мій товариш говорить та все держить капелюх у руцї.

— Чоловіче! — кажу. — Чому капелюх не заложите на голову? Таж ви тепер не в церкві, а на улицї.

„Та то не випадає, прошу пана“.

— Чому-ж не випадає?

„Бо то, прошу пана, я простий мужик...“.

Мене так і злість вхопила.

— Чоловіче, чи ви не маєте розуму, чи що?! Таж я такий самий чоловік як і ви, зліплений з тої самої землї що й ви, то само сонце сьвітить надімною що і над вами. Ріжниця тільки в тім, що ви може о пару років старші від мене. А що я маю на собі сурдут, а ви сердак, так щож у тім? Заложіть сейчас капелюх на голову а то будуть люди сьміяти ся з вас. Або і то: Ідете до церкви, побачили поліцая зі „штернами“ на ковнїрі, так зараз у пояс єму кланяєте ся і цїлуєте в руку... Чи то красно? Таже — як би вже на таке пішло — то він вас повинен цїлувати в руку, бо він з тих податків, що ви і другі платите, жиє, тай до того є о половину молодший від вас. Шануйте хоч свої старі лїта!

Чи єму тоє що помогло — не знаю.

Подивіть ся, люди, часом десь у який уряд. Щож там побачите? Десь у коритари чи там у сїнях або на подвірю, побачите багато наших селян, як ждуть на якогось урядника, чи на свою справу, з відкритими головами, в лїтї чи в зимі — все одно; кождому, хто лише в сурдутї, кланяють ся; урядників, возьних, жандарів і поліцаїв, хто лише є в мундурі, цїлують по руках — як ті малі дїти...

Був я і в Нїмеччинї, був у Чехії та на Угорщинї, а такого нїгде не бачив. Навіть у Галичинї чимраз меньше можна здибати ся з таким невільничим пониженем самого себе.

Не можна бути знов нечемним. Треба віддати кождому честь, яка єму належить ся, але не треба бути знов невільником-рабом — треба подбати о свою честь.

Те лаполизництво се нїчо иньшого, як останок давного ярма, давної панщизняної неволї. Та та неволя вже минула. Нинї нема рабів і панів — тож най пропадуть і давні зверхні ознаки рабства, бо инакше всї будуть з нами поводити ся як з рабами-невільниками.

Шануймо проте передусїм самі себе, то і другі нас шанувати-муть.

Тож, братя, покиньмо соромні старі звичаї, а набираймо товариской горожаньскої оглади, а в недовзї, дасть Бог, нарід цїлком перемінить ся і стане з раба — невільника вільним чоловіком, якого пошанують і чужі.

Й. К.

„Союз Січий на Буковинї“.

(Далї).

По промові віцем. др. Ст. Смаль-Стоцкого, удїлив січовий батько слова п. Ярославу Весоловскому, який у довшій промові пояснив статут „Сїчового Союза“ его задачі й великі надії які можемо покладати на се спасенне товариство, як воно буде виповняти все, що приписує статут. Свою промову закінчив зазивом до зібраних представителїв „Сїчий“, щоб приняли статут нового товариства, та щоб до „Сїчового Союза“ найчисленнїйше вступали. Зібрані приняли предложений статут одноголосно, тай почали ся вписи до нового товариства. До „Союза Сїчий“ пристали таки на Головній Радї отсї „Сїчи“: в Чернівцях, Чагрі, Топорівцях, Кичері, Раранчу, Лужанах, Ревній, Жучцї ст., Жучцї нов., Кучурові вел., Мамаївцях ст., Васловівцях і Добринівцях; Боянчуку, Юрківцях, Василеві, Чорнім Потоцї, Валяві, Кучурові мал., Вителівцї, Лашківцї, Кіцмани, Шипинцях, Лужанах, Дубівцях, Бергомітцї, Оршівцях, Неполоківцях, Ошихлїбах, Веренчанцї, Суховерхові, Клїводинї, Іванківцях, Чункові, Гаврилівцях, Ставчанах, Шишківцях; — Вашківцях н. Ч., Чорториї, Станівцях і Станівцях-Вивіз, Волоцї, Драчинцях, Барбівцях, Чорногузах, Милїеві, Іспасї, Рівнї, Виженцї, Бергометї, Підзахаричу, Мариничах, Устю Путилові, Дихтинци, Кисилицях-Тороках, Сторонци Путилові, Серґіях і Плосцї; Каменцї і Глїбокій; Садові, Руспебоулї і Рускій Молдавици та Бергометї н. С.

За сим раджено над означенем висоти вкладки до „Союза Сїчового“, щоб він мав за що висилати своїх делеґатів до поодиноких „Сїчий“ та на уладжуване ґімнастичних і пожарних курсів. В сїй справі виринули дві думки. Проф. А. Клим поставив внесенє, щоб вкладка виносила 4 К, а надуч. І. Ілюк, щоб виносила 10 К. Над сим забирали голос пп. Дудиньский, Івасюк, Весоловский, др. Стоцкий і Пігуляк, вкінци таки рішено. що річна вкладка має виносити лише 4 К.

Із порядку дневного приступлено до вибору старшини „Союза Сїчий“. Ґенеральним отаманом вибрано, на внесенє проф. А. Клима, серед грімких оплесків одноголосно посла Єр. Пігуляка. На прочих членів старшини вибрано по дискусиї, в якій забирали слово надуч. Дашкевич, проф. А. Клим, інсп. Попович отсих членів чернов. ґімн. „Сїчи“: Яр Весоловского, Мих. Івашка, М. Левицкого, Ев. Ярошиньского, дра Л. Когута і Пл. Міґулю. Крім сих мають право засїдати в Старшинї ще й кошові всїх „Сїчий“, що приступлять до „Союза Сїчий на Буковинї“.

(Конець буде).

Допись.

Із Берґомету н. С.

В Бергометї н. С. відбуло ся дня 8-го червня с. р. посьвяченє основи „Народного Дому“. Посьвяченя доконали: о. Денис Урсуляк, о. Стефан Маланчук і о. Іполїт Ґалїн. На се сьвято прибули: посол Левицкий, яко делеґат клюбу руских послів, п. Ярослав Весоловский, яко делеґат черновецких товариств п. Лучиньский, надучитель із Чорногузів, яко делеґат „Рускої Школи“ в Вижници, учительство з доокресних сїл, місцева інтелїґенция і споре число місцевого селяньства. — По заложеню угольного каменя промовив о. Маланчук і вияснив яке важне дїло громада розпочала. П. посол Левицкий в красних словах висказав свою радість із-за так красного поступу бергомітскої громади в напрямі просьвітнім і економічнім; як усї рускі громади так поступати муть, то нарід руский сьміло може глядїти в свою будучність. Відтак п. К. Данилюк, надучитель подякував усїм тим, котрі до сего часу чимбудь до сеї будови причинили ся

та заохочував до дальших жертв на сю красну цїль. — П. Ярослав Весоловский в своїй довшій промові зобразив велике значінє сеї будови так для самої громади, як і для цїлої України Руси. В подібнім дусї промовляли ще п. Данчул, надучитель з Мігови, п. Годованьский, учитель, Такасій Берник і Яків Бужор, селяни з Бергомету.

Будова „Нар. Дому“ се справдї великий крок наперед і доказ сьвідомости бергомітских селян, котрі не жалують нї гроша нї працї, а увивають ся мов мурашки коло будови народної сьвятинї. Вп. барон Юрій Василько відносить ся дуже щиро до сеї справи, та пожертвував дерево і камінє на сю будову, за що належить ся єму від громади щира подяка. Він підпирав усї рускі товариства в Бергометї, тож нарід глубоко в серци запише собі єго імя, а не буде так, як у иньших громадах, де дїдичі є ворогами народу, для котрих нарід має лиш жаль і ненависть. Цїла-ж будова веде ся заходом п. К. Данилюка, надучителя і п. Ераста Бурачиньского, управителя бароньских дібр.

Тож честь усїм тим, котрі причиняють ся в якийбудь спосіб до сего преважного дїла! — *Гість.*

Із Січового руху.

Із Шипота камерального.

В зелений понедїлок, дня 19. червня с. р. відбуло ся в Шипотї камеральнім отворенє товариства „Січ“. Уже від рана зачали сходити ся Гуцули з близших і дальших верхів і всї горнули ся на замаєне і хоругвами украшене подвірє господаря Федора Заяця. Перед полуднем зачав був троха падати дощик, але в полуднє небо вияснило ся і сонечко зачало лагідно сияти на гурток зібраних людий, мов би хотїло промовити: „Дивіть ся, Гуцули, вже і в ваше віконце заглядає сонце“. — О 1-ій годинї по обідї прибула походом „Січ“ із Ізвора а незадовго також „Січ“ із Селетина, з прапором, під проводом свого кошового. З інтелїґенциї прибули на се торжество: п. Воротняк, надучитель із Молдави, з жінкою, п. Дашкевич, управитель школи з Ізвора, п. Глїбка, надучитель із Серґіїв, з жінкою, п. Брага, управитель школи із Плоскої, з жінкою, п. Ельсгольц, надучитель із Селетина, з жінкою і п. Шенбах, адюнкт судовий з Селетина а з місцевих пенсіонований учитель п. Дулґір із жінкою, донькою і сином, учителька панна Омельска, надучитель п. Мартинюк із жінкою і иньші. Народу зібрало ся було так богато, що ледво помістили ся на досить обширнім подвірю. О 2-ій годинї по полудни отворив збори місцевий надучитель п. Йосиф Мартинюк. Привитавши присутних, обяснив він значінє товариств взагалї і цїль товариства „Січ“ з'осібна і покликав на січового батька п. Брагу, управителя школи із Плоскої, на що збори згодили ся. П. Брага, подякувавши за вибір, покликав на матку паню Мартинюкову а на писарів пп. Дашкевича і Ельсгольца. Статути обяснив п. Ельсгольц дуже докладно і зрозуміло; місцями наводив він приміри з гуцульского житя, а ще до того і гуцульскими словами. До старшини вибрані: Йосиф Мартинюк, кошовим, Петро Шмід, осавулою, Ігнат Марочко, учителем, Михайло Попович, справником, Федір Заяць, скарбником, Олекса Гундюк, Танасій Пердей, Петро Андрейка і Семен Заяць, четарями, Аксентій Хар, хорунжим, а Козьма Трифан і Еміль Прейзлер, сурмачами. По виборі старшини вручено відзнаки. П. Глїбка, надучитель із Серґіїв, поставив внесенє аби новозаснована „Січ“ повитала січового атамана в Чернівцях. на що збори з одушевленем згодили ся і зараз таки вислано телеґраму до Черновець. Потім забрав слово п. Воротняк із Молдови. Він у своїй промові радив новозаснованій „Січи“ подбати також про читальню. Він доказував, як то буде добре, як люди будуть сходити ся разом мов братя та сестри, як они будуть собі читати добрі книжки та ґазети, як они будуть радити між собою про свої справи в своїм домі, а не в корчмі або під корчмою. — П. Джуманюк у своїй промові напоминав січовиків слухати старшину і жити чесно, так як кождий чесний чоловік повинен жити. Він перестерігав людий, аби не пили горівки, аби не ва-

ляли ся по корчмах та попід корчми, аби шанували свою честь, своє здоровлє і своє майно, аби ті ґрунта, що ще затримали ся в їх руках, не марнували, аби свої маєтки не задовжували, але аби працювали, аби щадили а тогди і другі народи будуть їх шанувати і їм самим буде добре жити і будуть щасливі не аж на тім але вже таки на сїм сьвітї. — Крім сих панів промовляв на зборах ще і пан Дашкевич із Ізвора. Збори закінчив сїчовий батько многолїтством в честь цїсаря. — *Сїчовик.*

Із Раранча.

В недїлю, дня 25. червня 1905 о 1-ій год. по полудни відбуло ся отворене тов. „Сїч“ в Раранчу. На се торжество прибули майже всї посторонні „Сїчи“ а то: з Топорівців, з Жучки Нової і Старої, з Рогізної, а иньші „Сїчи“ вислали своїх відпоручників. Сїчовим батьком вибрано п. Івана Ярошиньского а маткою панну Р. Жураківску. Батько покликав на писарів п. Івана Ґріґория і Альбіна Ґловідкого. Перший забрав голос п. Ярослав Весоловский, котрий пояснив у довшій красномовній промові статути. По нїм говорив п. С. Іванович. По его бесїдї приступлено до вибору старшини, до якої увійшли слїдуючі пп.: Емануіл Ярошиньский, Тріфон Лупул, Стефан Житарюк, Іван Ґріґорий, Григорій Миронюк, Василь Панас, Костин Кашул, Діонізий Гавриш, Тодор Кіронда, Николай Кіронда і Онуфрій Ґабор. — По виборі промовляли ще пп. Денис Руснак, Івасюк, Юрчук, Ґелич, Іванович, Ґушалевич і о. Ігнатій Волчук, гр. кат. сьвященик із Раранча. Очікували ми ще і нашого гр. прав. душпастиря, однак на жаль не могли ми его дочекати ся... Коли нїхто більше не зголосив ся вже до голосу, сїчовий батько закінчив збори. По відсьпіваню „Не пора“, „Ще не вмерла“ і „Гей там на горі „Сїч“ іде“, розійшлись усї з одушевленем домів.

ВСЯЧИНА.

Народна воля, воля руского народу на Буковинї обявила ся величаво всїм нашим прихильникам і ворогам на пятничнім вічу, на якім зібрало ся шість тисяч руского народу з цїлої Буковини. Се віче, яке заявило однодушну згоду народу із дїяльностию руских послів, дуже заболїло наших ворогів, які гадали собі, що так раз два справлять ся з руским народом. Але той нарід показав, що себе кривдити не дасть нїкому, що своєї кривди буде дошукувати до послїдного, черпаючи силу в невсипучій праци і єдности. Поки розкажемо обширнїйше про все, що радило ся на тім вічу, згадаємо тут, що вічевики, на внесенє посла Василька, однодушно порішили поставити кандидатом до парляменту із виборчого округа Чернівцї-Серет-Сторожинець звісного судового совітника із Серету і посла на сойм краєвий Артура Малика. Сей мандат опорожнив ся через тото, що дотеперішний посол Ф. Лупу, ставши президентом банку мусїв зложити свій мандат до парляменту. Волохи раді би вибрати відси послом Лупієвого шваґра Авр. Ончула, який так погано зрадив мужицку справу. Але Лупіївщина вже всїм остогидла і рускі мужики і що сьвіглїйші мужики волоскі поборють дїдичівского попівского кандидата Ончула, а послом вийде народний заступник, п. Артур Малик!

Просьба до галицких робітників. Із Васловівцїв пишуть нам: Повідомляємо Вас, що у нас будуть незадовго жнива. Наш фервальтер почув, що люди хотять тепер інаше жнива опровадити і він хоче спроваджувати женцїв із Галичини. Тої недїлї закликав він людий до себе, аби погодити ся за сніп; люди хотїли осьмого, а він дає лиш 12 і 13. Якби не було чужих робітників, то ми би виборoли собі лїпшу плату, а так приведе собі чужих женцїв, а наших навіть не приймає. Тому будемо просити Хв. Редакцию, аби через ґазету відозвати ся до галицких робітників, аби сюди не йшли і не псували нашим людям зарібків. Ми з Галичиною сусїди, тож жиймо як братя. Аж за серце стискає, коли дивиш ся, як наші люди одні другим видирають кусень хлїба із рота. — Таж, якби мужики були всюди єдні і одні другим не псували справи, то всюди добули би собі лїпші зарібки, а так оден другого пхає в біду. Так було і в Галичинї, як там люди два роки тому застрай-

кували на Поділю, то псували їм справу робітники з гір і з Буковини а тепер псують нашим робітники галицкі. Та ми маємо певну надію, що наші мужики всюди прозріють і будуть тримати ся єдности а не то, щоб безсумлїнно жерли ся як пси над недогриженою кісткою, яку їм кидають визискувачі.

Зарібки в Прусах. В Нїмеччинї потреба тепер богато робітників фабричних і полевих. Робота фабрична. Плата денна 2 до 2·50 марки. Акорд, кілько заробить, залежить виключно від пильности робітника. Вікт коштує денно до 1 кор. — Видатки місячні на асекурацию, касу хорих і иньші виносять 5 до 6 марок. Робота не є тяжка, а найлучший доказ, що звиш 2.000 нашого руского люду робить і є вдоволеним. Вік людий до фабричних робіт мусить бути 18 до 30 лїт. — До фабричних робіт приїздити в довільнім числї без попередного зголошеня — до полевої роботи за попередним зголошенем, письмом до бюра і по половинї з жінками (дївками). — *Руске бюро посередництва працї в Найберунї.*

Отворене сїчового коша в Товтрах відбуде ся дня 16. липня 1905 о 2-ій годинї по полудни на подвірю господаря Василя Слободяна, з отсим дневним порядком: 1. Отворене; 2. Вибір кошового батька і кошової матки; 3. Поясьнене статутів; 4. Вручене відзнак членам; 5. Передане хорунжому прапора товариства; 6. Привітні промови; 7. Закінчене. Братя і сестри! Прибувайте численно на наше велике сьвято. Поблизькі і подальші „Сїчи“ просимо також до нас завитати. — *Григір Королянчук, Николай Комісарчук.*

Отворене сїчового коша в Шубранци відбуде ся дня 16. липня 1905 о 2-ій годинї пополудни на толоцї громадскій з отсим дневним порядком: 1. Отворене; 2. Вибір кошового батька і кошової матки; 3. Пояснене статутів; 4. Вручене відзнак членам; 5. Передане хорунжому прапора товариства; 6. Привітні промови; 7. Закінчене. Братя і сестри! Прибувайте численно на наше велике сьвято. Поблизькі і подальші „Сїчи“ просимо також до нас завитати. — *Мих. Сторожук, Вас. Петрюк.*

Нова читальня. В недїлю, дня 16. липня н. ст. с. р., о 2 годинї пополудни, відбудуть ся в Репужинцях перші загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“, на котрі підписана тимчасова старшина прихильних запрошує. — За тимчасову старшину: *Евг. Недїльский, Ст. Ковальский.*

Позір! Тов. ґімн. і сторожа огнева „Сїч“ в Волоцї н. Ч. скликує на день 16. липня 1905 другі загальні збори, на які має честь запросити всїх, кому лежить на серцї сїчовий розвій. Головно ж звертає ся до своїх посестер „Сїчий“, щоб вони відвідали свою сестрицю, загріли єї щирим словом, показали, що всї „Сїчи“ — се одна орґанїзация, се сила, якої може наш нарід і не бачить у нїй. Збори відбудуть ся на подвірю п. Ів. Москаля. Порядок дневний як на звичайних зборах; потім будуть сьпіви, декламациї і народні забави при звуках Глиницкої музики і иньших сїльских музик. При кінцї відограють місцеві сїчовики комедию „Іцко сват“. — За старшину: *Нестор Данчул*, кошовий.

Найстарша православна деревляна церква на Буковинї є в Прилипчу, збудована в р. 1777. — *І. Б.*

Подяка. Тов. „Сїч“ в Ставчанах складає отсим сердечну подяку п. баронови Ант. Кохановскому молод. за дар 50 К. на сикавку товариства. — *Опанас Руснак*, кошовий.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.